

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Název práce: *Být-žít* pro amplifikovaný komorní orchestr

Využití amplifikovaného akordeonu v soudobé hudbě

Studijní obor: Hudební umění - skladba

Autor práce: Raman Zabelau

Vedoucí práce: Odb.as.MgA. Slavomír Hořínský Ph.D.

Oponent: Mgr. Ladislav Horák

Datum obhajoby: 1. 6. 2017

Kompozice *Být-žít* pro amplifikovaný komorní orchestr je stavebně přehledná. Jde o syntézu tradičnějších výrazových prostředků (včetně akordiky terciového systému) s prostředky novějšími, jejichž podobu nacházíme již v období tzv. MUSICA NOVA- mj. aleatorní zrychlování či zpomalování, tónových modelů, hra na klapky nástrojů, poklepy na náustek, flažolety, glissanda apod. Do zvukové koncepce je začleněna elektronika, což je další zajímavé obohacení díky. Partitura je psána jasně a jasná je též soustředěná motivická práce, což přispívá k přehlednosti celku. Partitura akordeonu je psána erudovaně, můžeme mluvit o jeho zapojení jako barevné entity. Přehledný je popis užití registrů, oktáv i typů basů.

V teoretické části bakalářské práce Raman Zabelau (či Zabelov?, nejasnost ve jménu viz užití Zabelov při uvádění vlastních skladeb i v názvu souboru Zabelov Group) zhodnocuje poznatky a zkušenosti, které získal v oblasti amplifikace akordeonu. Sám autor nabízí jako nejhodnotnější kapitoly své práce části 1.6 (Vlastní zkušenost se systémem TM – 3 – ACOUSTIC), 1.7 (Výzkum charakteristiky mikrofónů) a konečně 1.8 (Příklady konkrétních způsobů studiového snímání). Souhlasím, až na tyto výhrady: v kapitole 1.7 se autor v závěru dohaduje nad obsazením mikrofonních vložek – škoda, že se nespojí s výrobcem Totter-midi (viz. kontakt info@totter-midi.si) a nezjistil přesný typ. Absence konkrétních znalostí a jejich zjištění je bohužel častá v celé práci. Zamrzí to zvláště v závěrečné kapitole, kde předkladatel slibuje řešení a nabízí vizi, ve které by chtěl použít akordeon akusticky a zároveň jako sampler s případným processingem, což je způsob, který používá Kimmo Pohjonen. Myslím si, že než konstrukce nového nástroje by spíše byla cesta spojit se přímo s Kimmo Pohjonenem a získat know how o jeho způsobu amplifikace včetně využití externích efektů, samplerů, případně video processingu. Vráťím se ještě ke kapitole 1.3, která by měla nést spíše název “Snímání akordeonu v živé produkci”, neboť autor zde řeší převážně snímání zvuku různými druhy mikrofónů, navíc logicky navazuje kapitola 1.4 Snímání akordeonu ve studiu... Dovoluji si upozornit, že americký

akordeonista Frank Marocco zemřel již před pěti lety v březnu 2012. V kapitole 1.8 (Příklady konkrétních způsobů studiového snímání) mi chybí závěrečné shrnutí měření slovně a doporučení, který způsob snímání je podle autora nejvýhodnější pro jeho způsob využití amplifikace a také dokumentace daných tezí pomocí spektrogramu. Mám i několik poznámek ke kapitolám 2. U první skladby (2.1 E. Barroso) se používá amplifikace pomocí mikrofonů na stojanu (viz. - <https://vimeo.com/23025129>) - bylo by dobré popsat, proč tomu tak je. U skladby Skop (2.2) je zřejmé, že amplifikace de facto slouží k prostorové distribuci zvuku a má tedy primárně prostorový, nikoliv zesilovací význam. V kapitole 2.3 jsem nenalezl odpověď na zásadní otázku, jakým způsobem je amplifikace provedena. V kapitole 3 (vlastní tvorba) není přímo uveden druh amplifikace, domnívám se, že jde o TM-3-ACOUSTIC. Práce má všechny náležité parametry bakalářské práce, je psána odborným jazykem, oceňuji i vzhledem k cizí národnosti předkladatele že bez gramatických a stylistických chyb, její grafická úprava odpovídá standardu diplomové práce.

Rád bych se při obhajobě práce dozvěděl odpovědi na tyto otázky:

1. Zná autor německou firmu HDSmusic a jejich Pro.Micro-System, který byl na frankfurtském hudebním veletrhu vloni vyhodnocen jako nejlepší systém amplifikace harmonikových nástrojů?
2. Je autor seznámen s nedávno vyvinutým systémem italské firmy Musictech, který pracuje s magnetem nalepeným na klapce oproti snímači a lištou na ozvučnici pod kobyolkou? Tento systém mi byl doporučen při mé nedávné návštěvě jednoho z největších výrobců nástrojů firmy Hohner v německém Trossingenu.
3. V souvislosti s poukazem autora na "absenci materiálů zabývajících se touto tematikou" bych se rád dozvěděl, zda zná absolventskou práci „Ozvučení akordeonu, zesilování a zpracování akordeonového zvuku „ svého někdejšího spolužáka z Pražské konzervatoře Aliaksandra Yasinského z roku 2013 (obhájena 11. 6. 2013), která se zabývá velmi podobnou tematikou. Je škoda, že zcela chybí zmínka o této práci (a není uvedena ani v pramenech)

Hodnocení: Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení - B - v její praktické i teoretické části.

V Praze, 22. května 2017

Mgr. Ladislav Horák